

*Lucruri de ținut minte
și
alte poezii*

Alese și traduse de/ Selected and translated by
Grete Tartler

Ilustrații de/ Illustrations by
Reka Csapo Dup

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Things to remember and other poems = Lucruri de ținut minte și alte
poezii / alese și traduse de = selected and translated by Grete Tartler ; il.
de Reka Csapo Dup. - București : Cartea Românească, 2018
ISBN 978-973-23-3259-7

I. Tartler, Grete (antolog. ; trad.)
II. Dup, Reka Csapo (il.)
821.135.1

Cuprins/ Contents

FABULE, PARABOLE, GHICITORI

Jean de La Fontaine (1621-1695)

Le Renard et les Raisins/ Vulpea și strugurii	12
Le Lion et le Rat/ Leul și șobolanul	14
La Cigale et la Fourmi/ Greierele și Furnica	16

Christian Fürchtegott Gellert (1715-1769)

Das Land der Hinkenden/ Țara șchiopilor	18
---	----

Gottlieb Konrad Pfeffel (1736-1809)

Das Kätzchen/ Pisicuța	20
------------------------------	----

Johann Wolfgang Goethe (1749-1832)

Die Frösche/ Broaștele	22
Der Floh/ Puricele	24

Jean-Pierre Claris de Florian (1755-1794)

Le perroquet/ Papagalul	26
-------------------------------	----

Friedrich Schiller (1759-1805)

Rätsel: Von Perlen baut sich eine Brücke/ Ghicitoare: Din mărgărint, puncte	28
Rätsel: Es führt dich meilenweit von dannen Ghicitoare: Te duce mile-n depărtare	30
Rätsel: Auf einer großen Weide gehen/ Ghicitoare: Pe o pășune mare	32

Rätsel: Zwei Eimer sieht man ab und auf/
Ghicitoare: Două găleți în sus și-n jos 34

William Blake (1757-1827)

Three Things to Remember/ Trei lucruri de ținut minte 36

Thomas Carlyle (1795-1881)

To-day/ Astăzi 38

August Heinrich Hoffmann von Fallersleben (1798-1874)

Der Kuckuck und der Esel/ Cucul și măgarul 40

Ralph Waldo Emerson (1803-1882)

A Fable/ Fabulă 42

Paul Verlaine (1844-1896)

Dame souris trotte/ Doamna șoarec tripăie 44

Rudyard Kipling (1865-1936)

True Royalty/ Adevărata regalitate 46

Tudor Arghezi (1880-1967)

Două butoaie/ Zwei Fässer 48

Bertolt Brecht (1898-1956)

Der Pflaumenbaum/ Prunul 50

Gianni Rodari (1920-1980)

Storia Universale/ Istoria lumii 52

Chiedo scusa alla favola.../ Îmi cer scuze fabulei..... 54

Ana Blandiana (n. 1942)

O furnică poetă/ Eine Ameisendichterin 56

Grete Tartler (n. 1948)

Cu Chiu, cu Vai/ Mit Ach und Krach 58

NATURA, ANOTIMPURILE, SĂRBĂTORILE

William Blake (1757-1827)

The Lamb/ Mielul 62

Clemens Brentano (1778-1842)

Welch Geheimnis.../ O, ce taină..... 64

Achim von Arnim (1781-1831)

Ostern/ Paști 66

Joseph von Eichendorff (1788-1857)

Entschluss/ Hotărâre 68

Eduard Mörike (1804-1875)

Auf ein Ei geschrieben/ Inscripție pe un ou 70

Gérard de Nerval (1808-1855)

Les Papillons/ Fluturii 72

Alfred Lord Tennyson (1809-1892)

Song: The Owl/ Cântec: Bufnița 74

Robert Browning (1812-1889)

The day's at the morn/ Ziua e în zori 76

Friedrich Hoffmann (1813-1888)

Ach, so ein Schweinchen/ Ah, să tot fii purcel 78

Robert Louis Stevenson (1850-1894)

At the Seaside/ La mare 80

Escape at Bedtime/ Evadare la ora somnului 82

Christian Morgenstern (1871-1914)

Die drei Spatzen/ Cei trei vrăbioi 84

Abbie Farwell Brown (1871-1927)

Friends/ Prieteni 86

Georg Britting (1891-1964)

Der Regen/ Ploaia 88

E. E. Cummings (1894-1962)

maggie and milly and molly and may/ maggie și milly
și molly și may 90

Shel Silverstein (1932-1999)

Forgotten language/ O limbă uitată 92

POEZII FANTASTICE ȘI ABSURDE

Gaspard de Chenu (1717-1795)

Cadet Roussell/ Cadet Roussell 96

Wolfgang Amadeus Mozart (1756-1791)

Bona nox, Kanon zu 4 Stimmen/ Bona nox, Canon la 4 voci 98

Edward Lear (1812-1866)

Limericks/ Limerick-uri 100

Lewis Carroll (1832-1898)

The Lobster Quadrille/ Cadrilul homarilor 102

Joachim Ringelnatz (1883-1934)

Bumerang/ Bumerang 106

Charles Cros (1842-1888)

Le hareng saur/ Scrumbia afumată 108

Laura Richards (1850-1943)

Eletelephony/ Eletelefonie 110

Christian Morgenstern (1871-1914)

Die Trichter/ Pâlniile 112

A. A. Milne (1882-1956)

Halfway Down/ Coborând scara, la jumătate 114

Maurice Carême (1899-1978)

Fantaisie/ Fantezie 116

Robert Desnos (1900-1945)

La Fourmi/ Furnica 118

Le Pélican/ Pelicanul 120

Jaques Prévert (1900-1977)

Chanson pour les enfants l'hiver/ Cântec pentru copii iarna 122

Jacques Charpentreau (1928-2016)

La clé des champs/ Cheia câmpiei 124

Marin Sorescu (1936-1996)

Se mută circul înapoi/ Der Zirkus zieht wieder ein 126

Le Renard et les Raisins

Certain renard gascon, d'autres disent normand,
Mourant presque de faim, vit au haut d'une treille

Des raisins mûrs apparemment
Et couverts d'une peau vermeille.

Le galand en eut fait volontiers un repas ;

Mais comme il n'y pouvait point atteindre :
«Ils sont trop verts, dit-il, et bons pour des goujats.»

Fit-il pas mieux que de se plaindre ?

Vulpea și strugurii

Cic-un vulpoi gascon, ba nu, normand, zic unii,
De foame-aproape mort, văzu sus printre viți

Niște ciorchini ce copti îi păreau, bunii,
De-o coajă rumenă acoperiți.

Să-i ia la-nfulecat ar fi vrut acel viclean,

Dar cum nu ajungea la ei, zise cu fală:
– Țștia-s prea verzi, sunt buni cel mult pentru mârłani!

Păi, nu-i mai bine-așa decât cu văicăreală?

Le Lion et le Rat

Il faut, autant qu'on peut, obliger tout le monde :
On a souvent besoin d'un plus petit que soi.
De cette vérité deux fables feront foi,
Tant la chose en preuves abonde.

Entre les pattes d'un lion
Un rat sortit de terre assez à l'étourdie.
Le roi des animaux, en cette occasion,
Montra ce qu'il était et lui donna la vie.
Ce bienfait ne fut pas perdu.
Quelqu'un aurait-il jamais cru
Qu'un lion d'un rat eût affaire ?
Cependant il advint qu'au sortir des forêts
Ce lion fut pris dans des rets,
Dont ses rugissements ne le purent défaire.
Sire rat accourut, et fit tant par ses dents
Qu'une maille rongée emporta tout l'ouvrage.
Patience et longueur de temps
Font plus que force ni que rage.

Leul și șobolanul

Să-ndatorezi pe toată lumea, pe cât poți:
Adesea ai nevoie de-un mai mărunț ca tine.
De adevăru-acesta sunt fabulele pline,
Dovezi la asta din belșug tot scoți.

Cică sub laba leului ieși
Un șobolan din praf, aiurea, cum se spune.
Al bestiiilor rege cu-această-ocaziune
Vădi cine era, lăsându-l între vii.
O bună făptuire ce nu s-a irosit.
Cine vreodată oare-ar fi gândit
Că leul o să aibă cu-n șobolan de-a-face?
Și totuși, din păduri cum revenea,
Leul căzu-n capcană și din ea
Doar răgetele nu-l puteau desface.
Dom' șobolan îndată se ivi,
Pilind cu dinții desfăcu drăcia.
Răbdarea și-ale timpului tărie
Mai mult fac decât forța și mânia.

La Cigale et la Fourmi

La Cigale, ayant chanté
 Tout l'été,
 Se trouva fort dépourvue
 Quand la bise fut venue.
 Pas un seul petit morceau
 De mouche ou de vermisseau.
 Elle alla crier famine
 Chez la Fourmi sa voisine,
 La priant de lui prêter
 Quelque grain pour subsister
 Jusqu'à la saison nouvelle.
 Je vous paierai, lui dit-elle,
 Avant l'août, foi d'animal,
 Intérêt et principal.
 La Fourmi n'est pas prêteuse ;
 C'est là son moindre défaut.
 Que faisiez-vous au temps chaud ?
 Dit-elle à cette emprunteuse.
 Nuit et jour à tout venant
 Je chantais, ne vous déplaie.
 Vous chantiez ? j'en suis fort aise :
 Et bien! dansez maintenant.

Greierele și Furnica

Greierul, ținând cântarea
 Toată vara,
 S-a trezit lipsit de toate
 Când vifornița se-abate.
 N-avea nici măcar fărâmbă
 De muscuță sau de râmă.
 Deci s-a dus, de-a foamei frică
 La vecina lui Furnică
 Rugând-o să-i împrumute
 Boabe, până ce trecut e
 Țăst sezon și-alte vin, noi.
 – Jur, plătesc totu-napoi
 Până-n august, și-asta fie
 Că-s dobânzi, că-i datoriel!
 Furnica nu dă cu-mprumut;
 Și asta-i o mică lipsă a sa.
 – Când a fost cald ce ai făcut?
 Îi spuse celui ce-i cerea.
 – De nu te superi, am cântat
 Zile și nopți fără-ncetare!
 – Da, ai cântat? Păi, bine-mi pare!
 Acum poți trece la dansat!

Das Land der Hinkenden

Vorzeiten gab's ein kleines Land,
Worin man keinen Menschen fand,
Der nicht gestottert, wenn er red'te,
Nicht, wenn er ging, gehinket hätte;
Denn beides hielt man für galant.
Ein Fremder sah den Übelstand;
Hier, dacht' er, wird man dich im Gehn bewundern müssen,
Und ging einher mit steifen Füßen.
Er ging, ein jeder sah ihn an,
Und alle lachten, die ihn sahn,
Und jeder blieb vor Lachen stehen
Und schrie: „Lehrt doch den Fremden gehen!“
Der Fremde hielt's für seine Pflicht
Den Vorwurf von sich abzulenken,
„Ihr“, rief er, „hinkt, ich aber nicht:
Den Gang müßt ihr euch abgewöhnen!“
Das Lärmen wird noch mehr vermehrt,
Da man den Fremden sprechen hört,
Er stammelt nicht; genug zur Schande!
Man spottet sein im ganzen Lande.
Gewohnheit macht den Fehler schön,
Den wir von Jugend auf gesehn.
Vergebens wird's ein Kluger wagen
Und, daß wir töricht sind, uns sagen.
Wir selber halten ihn dafür,
Bloß weil er klüger ist als wir.

Țara șchiopilor

Era o țară-n străvechime
Unde nu întâlneai pe nimeni
Nebâlbâit, când dădea glas,
Neșchiopătând la orice pas;
Așa credeau că se cuvine!
Un călător din țări străine
Văzând ce jale, se gândi: Aici or să m-admire, clar e!
Și o porni pe țepene picioare.
Dar cum mergea, toți îl priveau și zor
Nevoie se distrau de trecător,
Și se opreau, râzând: – Să-l dăscălim
Ce-nseamnă mersul pe acest străin!
Acesta socoti că-i datorie
Să riposteze cui îl muștră-n jur;
– Eu merg, nu voi, precum ar trebui,
Voi să vă dezvățați de un cusur!
Dar gălăgia crește și mai tare
Când l-auziră cum vorbea: Ei, bine,
Străinul nu se bâlbâia! Rușine!
Și hohotea de râs întreaga țară.
Ce-i obicei conferă frumusețe
Unui defect văzut din tinerețe.
Zadarnic înțeleptul va să spună
C-avem purtare-aiurea și nebună;
Noi înșine-l vom socoti nebun pe el,
Doar fiindcă-i mai deștept ca noi nișel.

Das Kätzchen

Ein unerfahres Kätzchen sah
Zum erstenmal den Mond in vollem Lichte prangen,
Und sprach entzückt zum Großpapa:
„Sieh an der Decke dort den schönen Käse hangen.
O, hätten wir ihn doch!“ – „Ei, lerne, blöder Fant“,
Versetzt der Großpapa, „fürs erste Mäuse fangen,
Die sind uns näher bei der Hand“.

Pisicuța

O mătă mică și neștiutoare
Văzând lumina lunii pline-ntâia oară,
Îi spuse încântată bunicului său: – Iată,
Acolo pe tavan, ce brânză minunată!
Dac-am avea-o...! – Ei, prostuțo, până
La ea, învață să prinzi șoareci, deocamdată,
Căci șoarecii ne sunt mai la-ndemână!